

Рослинний і тваринний Світ Антарктиди. Повторення: Які скарби приховує Азовське море (с. 118)

Дата: 17.02.2023

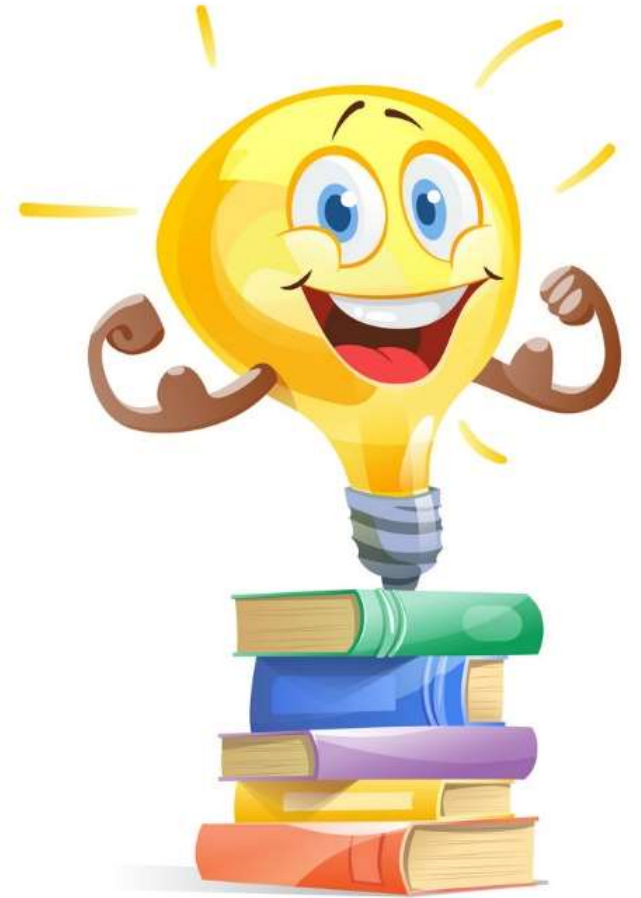
Клас: 4-А

Предмет: ЯДС

Вчитель: Довмат Г.В.

Мета: розповідати про різноманітність природи материків; мати уявлення про Землю як спільний дім для всіх людей; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; формувати позитивне ставлення до навчання; виховувати дружні стосунки в класі, доброзичливе ставлення до учнів школи; розвивати увагу, мислення, мовлення.,

**Вже пролунав шкільний дзвінок,
Покликав всіх нас на урок.
Рівненько стали. Все. Вже час,
Роботу починає клас.
За парти всілися зручненько,
Поклали руки всі гарненько.
Готові? Так.
А настрій як? Клас!
Тож успіх всіх чекає нас!**

Сьогодні
15.02.2023

Ранкове коло

Сьогодні
15.02.2023

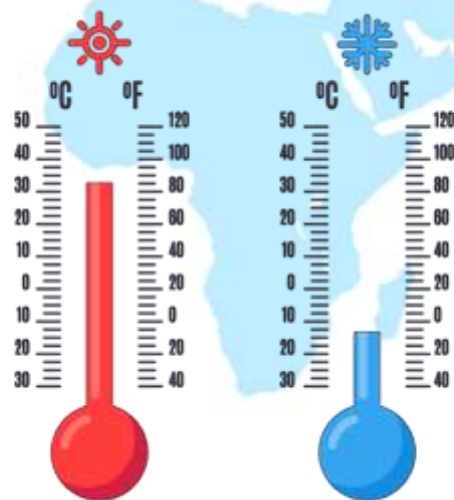
Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

LIVE

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Тваринний світ

- Тваринний світ представлений багатьма безхребетними. З кишковопорожнинних найчастіше зустрічаються медузи аурелія і коренерот. Серед молюсків широко розповсюджені мідії, трапляються устриці, гребінці тощо.
- Деякі з них мають промислове значення. З ракоподібних зустрічаються краби (кам'яний, зелений тощо), різні види креветок.
- Серед риб (180 видів) промислове значення мають бички, хамса, скумбрія, кефаль, оселедці, камбала, пеламіда, ставрида.
- У Чорному морі спостерігаються масові міграції риб. На початку літа риба з Середземного моря (хамса, скумбрія, тунець тощо) і південної частини Чорного моря, де вона зимує, йде на відгодівлю в північну частину моря і через Керченську протоку в Азовське море, а восени — у зворотному напрямку.
- З великих ссавців поширені дельфіни — білобочки, зрідка зустрічаються білочереві тюлені.

Які погодні умови характерні для
Антарктиди?

Що таке оазис?

Антарктида – **найхолодніший** материк планети. **Улітку** тут температура **-30°C** . **Взимку** буває нижчою за **-70°C** .

Ви вже знаєте, що Антарктида – найхолодніший материк Землі. Більша частина Антарктиди – зона антарктичної пустелі. Улітку де-не-де поблизу берегів, на підвищених місцях поверхня трохи прогрівается і звільняється від снігу. Ці ділянки називають антарктичними оазисами.

Антарктичні оазиси – вільні від постійного крижаного чи сніжного покриву ділянки місцевості в Антарктиді.

- Порівняйте оазиси Антарктиди з оазисами в Африці.

Більшість тварин мешкає на антарктичному узбережжі та в океані. Над поверхнею океану можна побачити птахів: сніжного буревісника, поморника, баклана. У воді багато криля – дрібних рачків. Це основний корм для багатьох видів риб, птахів і ссавців.

Сніжний буревісник (1), баклан (2), поморник (3)

Важко уявити пташиний світ Антарктиди без пінгвінів. Найпоширеніші – це пінгвіни Аделі та імператорські пінгвіни. Пінгвіни Аделі – птахи середніх розмірів, що мають чорний верх і біле черево. Живляться птахи дрібними рачками та рибою. Ходять вони незграбно, перевальцем. Але у воді – це чудові плавці.

Пінгвіни: Аделі (1), імператорські (2)

Імператорські пінгвіни – це великі птахи заввишки понад 1 м і масою до 50 кг. Лапи в них з товстою шкірою, пристосовані до пересування по гострому льоду й снігових заметах. Імператорські пінгвіни живляться рибою, кальмарами, дрібними рачками. Полюють ці тварини зграями.

Самка імператорського пінгвіна взимку відкладає одне яйце масою майже 500 г. Самець, щоб уберегти яйце від холоду, затискає його між лапами та пригортає до вкритої пухом складки на животі.

У прибережних водах Антарктиди водяться ссавці – тюлені та кити. Тварини добре пристосовані до плавання завдяки кінцівкам-ластам. Від переохолодження у крижаній воді їх захищає товстий шар підшкірного жиру. Тюлені живляться рибою і кальмарами.

В антарктичних водах багато китів, серед них сині кити й кашалоти. Живляться вони крилем.

Незважаючи на відсутність на материку постійного населення, природа Антарктиди потребує охорони. Через надмірний промисел кількість морських ссавців у прибережних водах материка значно зменшилася. Унаслідок аварій суден біля берегів Антарктиди у воду потрапляють тисячі тонн палива. На її поверхні утворюються величезні нафтові плями. В умовах суворого клімату ці плями не зникають роками.

Між країнами, що здійснюють дослідження в Антарктиді, укладено угоду щодо природоохорон-

них заходів. Вилов риби та інших тварин в антарктичних водах обмежено.

Припустіть, чому існує заборона на ввезення собак до Антарктиди.

У 1972 році представники 80 держав вирішили, що Антарктида буде всесвітнім природним заповідником. Зокрема, через це з 1994 року діє постійна заборона на ввезення в Антарктиду собак – учені побоюються, що вони можуть переносити небезпечні для місцевих тварин хвороби та полювати на птахів.

Сьогодні
15.02.2023

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Антарктичні оазиси – вільні від
постійного крижаного чи
сніжного покриву ділянки
місцевості в Антарктиді.

В Антарктиді виділяють три природні зони: це антарктична тундра, антарктична пустеля і льодовик.

Сьогодні
15.02.2023

Тваринний і рослинний світ Антарктиди

**Мохи та
лишайники**

Пінгвіни Аделі

**Імператорські
пінгвіни**

**Білокровна
щука**

Криль

Тюлень

Кашалот

Сьогодні
15.02.2023

Робота в зошитах

Завдання 1

Доповни речення. Дай відповідь на запитання.

Оазисами в Антарктиді називають ділянки поверхні Антарктиди, не вкриті кригою і на яких існує певний різновид високоорганізованого життя.

На якому материку ще можна зустріти оазиси? Оазиси можна зустріти в Антарктиді та Африці.

Завдання 2

Яких птахів Антарктиди ти знаєш? Підпиши.

буревісник

пінгвіни Аделі

поморник

баклан

Сьогодні
15.02.2023

Робота в зошитах

Завдання 3

Склади ланцюг живлення, характерний для Антарктичного узбережжя.

морський леопард

пінгвіни Аделі

Криль

Завдання 4

Запиши назви ссавців Антарктиди. Перевір себе за підручником.

Котик, морський леопард, тюлень, морський
слон, кит, косатка.

Сьогодні
15.02.2023

Робота в зошитах

Завдання 5

Упізнай звіра. Познач .

☐

КИТ

☐

морський леопард

☒

морський слон

Завдання 6

Поміркуй і запиши, які проблеми охорони природи Антарктиди зображено.

1. Забруднення води після аварій паливом.
2. Надмірний вилов риби.
3. Полювання на великих тварин та птахів.

1. Які природні умови Антарктиди впливають на живу природу?

2. Які тварини мешкають в Антарктиді? Як вони пристосувалися до суворих природних умов? Відповідь ілюструйте прикладами.

3. Чому природа Антарктиди потребує охорони?

4. Складіть у зошиті ланцюг живлення тварин в Антарктиді.

5. Чи задоволені ви результатами своєї роботи під час вивчення теми «Рослинний і тваринний світ Антарктиди»? Які питання ви б хотіли дослідити глибше?

Прочитайте висновок.

Коротко про головне

Переважна частина Антарктиди – зона антарктичної пустелі, що позбавлена рослинного покриву й тварин. Більшість тварин мешкає на антарктичному узбережжі та в океані й пристосувалася до життя в суворих природних умовах материка. Люди всієї планети мають дбати, щоб Антарктида залишилася первозданною та недоторканною землею.

...у водах Антарктики мешкають крижані риби, або білокровки. Кров крижаних риб безбарвна. Така особливість кровоносної системи дозволяє білокровкам існувати в середовищі з температурою нижче від точки замерзання води.

Сьогодні
15.02.2023

Домашнє завдання

**Повторити тему на сторінках
65-68.**

*Повторення: Які скарби
приховує Азовське море (с. 118)*

Сьогодні
15.02.2023

Вправа «Інтерв'ю»

Чого ви навчились на
уроці?

Що найбільше вас
вразило чи здивувало під
час уроку?

Що нового ви сьогодні
дізнались?

Чи було вам важко? Якщо
так, то що саме?

Продовжіть речення.
Тепер я знаю, що ...